

Előfizetési díj:

Vidékre, postán:
vagy

helyben, házhoz hordva:
Negyedévre . . . 1 frt. 50 kr.
Félévre . . . 2 " 50 "
Egész évre . . . 6 " — "
Megjelen hetenként egyszer,
Vasárnap.

Szerkesztői szállás:
Hal-piac, 250. sz., hová a
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.

KECSKEMÉTI LAPOK

Vegyestartalmú hetilap.

Hirdetési díjak:

5 hasábos petit sor, egyszeri
hirdetésnél 5 kr.; — többzori
vagy terjedelmes hirdetések-
nél árleengedés adatik.

A nyilttérben való közle-
mény 3 hasábos soráért 10 kr.
számítottatik.

Bélyegdíj minden baigatásáért
30 kr.

Hirdetések elfogatásának Tóth
László könyvnyomdájában, 3-ik
útsz. Budai-nagy-útcza 184. sz.

Jogegyenlőség.

Valahányszor az emberiség magasztos elveinek valamelyike, melyekért a jobbak mindenha küzdöttek és küzdenek mai nap-ság is, érvényesülni tudott, az mindig, és joggal, azon tényezők erkölcsi és szellemi értékének mértékeül szolgálta, melyeknek közvetlen közreműködésük és befolyásuk alatt azon elv vagy eszme érvényre jutott.

Hogy ezen elvek között a jogegyenlőség elve első helyet foglal el, hogy ezen elv az, melyről korunkban az emberiség többé le nem mondhat, ha csak önmagáról lemondani, és századokra visszasülyedni nem akar, azt fejtegetni fölösleges; és midőn városunk törvényhatósági bizottsága f. hó 20-án tartott közülésében e magasztos elvnek érvényt szerzett az által, hogy a helybeli izr. hitközség felekezeti iskolája segélyezését, melyet e hitközség már évek óta sürgetett és kérelmezett, elhatározta, e tényével, bár kicsit késve, felvilágosultságának és jogérzetének élő kifejezést adott.

Hajh! de semmi se tökéletes az ég alatt. A napnak is vannak foltjai, és a közgyűlés említett határozatát is sötét árnyak borítják. Fájdalommal kell kijelentenünk, hogy mi, kik az érdeklött hitközség kötelékéhez tartozunk, nem leljük abban azt a tiszta örömet, melyet az „Kecskemét“ tisztelt szerkesztőségének szerzett. Valami bántó, disharmonikus hang vonul az évek hosszú során át elkinzott és meghurcolt ügyön át, mely a most már jól roszul elért eredmény fölötti örömet élvezhetlenné teszi, és mi még sokkal sajnálatosabb, a képviselőtestület kétségen kívül szép és nemes tényének magas erkölcsi értékéről sokat levon. — A szellemi vívmányok, való igaz, csak nehéz és hosszú küzdelmek árán nyeretnek, de hogy a képviselőtestület csak hat év letelte után szavazta meg az izr. hitközségnek a segélyösszeget, mely azt a törvény félre nem magyarázható rendelete szerint jogosan illette, azt egy kissé hosszú időnek kell tartanunk, annyival is inkább, mert nem tehetjük fel e kitünő testület megsértése nélkül, hogy a jog és igazság irányában eléggé élénk fogékonysággal ne bírjon. És igen sokat levon a képviselőtestület nemes tényének erkölcsi értékéről azon sajnós körülmény, hogy a segélyezés iránti határozatát, az ügynek éveken át meghurcolása után akkor hozta meg, midőn azt az oktatásügyi miniszterium a törvényre utalva a község-hatóságnak köteleességévé tette, tehát mikor az elől menekvés már nem volt.

A kérdéses ügy, azt meg kell vallani, ügyes kezekbe került, el tudtak vele bánni annak rendje módja szerint; minden esz-

köz, mely egy község-hatóság rendelkezésére áll, — és ilyen sok van — hogy valamely ügyet minél hosszabban kihúzzon, egész terjedelmében fel lön használva úgy, hogy törvényadta jogát a tehetetlen, gyenge hitközség csak 6 év után nyerhette meg.

Mi azonban úgy vagyunk meggyőződve, hogy az, vagy azok, kik a kérdéses ügynek ily szánandó irányt adtak, nem tettek jó szolgálatot a képviselőtestületnek, mely bizonyára nem tagadta volna meg a jogosan kért segélyt, ha a dolog nem prókatori fogásokkal, hanem helyesen megvilágosítva terjesztetik elébe. Mi úgy vagyunk meggyőződve, hogy Kecskemét város képviselőtestülete nem áll hátrább felvilágosultságára és jogérzetére nézve sem Szeged, sem Debreczen képviselőtestületei mögött, és valamint azok nem késtek a kebelökben lakó izr. hitfelekezetenek nem 2—300, hanem 1000 forint évi segélyt megszavazni, úgy nem tagadhata volna meg az igazságos arányban megszabott segélyt Kecskemét város képviselőtestülete sem. — De nem tettek jó szolgálatot a nemzeti jellemnek sem, melynek hagyományos, történelmi fényes tulajdonaihoz tartozik a türelmesség és szigorú jogérzet, mely tulajdonait a nemzet a területén lakó különböző népfajok irányában mindig fényesen igazolta.

Ha ezek mellett figyelembe vesszük még azt is, hogy az ügynek 6 évi halogatása után a kérelmező hitfelekezetenek jogosan illető összegnek csak egy része lett megszavazva, akkor könnyen érthető, hogy mi a közgyűlés idézett határozata fölött nem tudunk úgy lelkesülni, mint a „Kecskemét“ tisztelt szerkesztősége, mely mult heti vezércikkében ez ügyet teljes érdeme szerint méltányolja.

Mi a cikkben kifejtett elveket és elméleteket, nemkülönben az azokból levont folyományokat teljességgel osztjuk, de fölötté különösnek találjuk cikkirónak azon érvelését, melylyel az igazságos aránynál kisebb összeg elfogadását is az érdeklött községnek ajánlja. Mi a cikkirót a sikamlós térre, melyre érvelésével és okoskodásával lépett, nem követhetjük, de sajnálkozásunkat kell kijelentenünk a fölött, hogy azon magas talapzatnál, melyre mint a jog és igazság hivatott bajnoka bátran kilépett, egy perlekedő prókátor okoskodó szerepébe hanyatlott vissza.

Élénken tiltakozunk cikkiró úrnak nagyon is könnyen megcáfolható felfogása ellen, melylyel az igazságon és jogon akar erőszakot tenni; az igazság fölötté kényes lény, azzal játszani nem lehet, nem szabad; az igazság igen szigorú lény, az nem enged alkudni semmit. Ha sértve látjuk az igazságot és jogot, valljuk azt be nyil-

tan és bátran inkább, mintsem hogy azt leplezgetni akarjuk, mert könnyen gyanúba esünk.

Végezetül még azon hitfeleinket, kik vagy adajuk után, vagy a választók bizalmából a képviselőtestületnek tagjai, figyelmeztetjük, hogy azon ülésekben, melyekben egyházuk ügye tárgyalatik, ne távollétükkel diszeskedjenek, mert egyházuk méltán elvárhatja, hogy érdekeit, mikor szükségesnek látszik, ott képviseljék.

Az újabbak.

Kecskemét szab. kir. város köztörvényhatóságának 1874. évi május hó 20-ik és 21-dik napjain tartott rendes havi közgyűlése.

(Folytatás.)

A magyar kir. honvédelmi miniszterium egy rendeletben meghagyja a város közönségének, hogy a 11-ik számú dragonyos ezred egy századának beszállásolását engedje meg: tudomásul vétetett.

Ugyancsak a honvédelmi m. k. miniszterium felhívja a város közönségét, hogy mivel célszerűségi okok parancsolják a 11-ik számú dragonyos ezred törzskarának Kecskemétre jövetelét, ezt ne ellenezze: a közönség felir s kijelenti, hogy ezen szándékolt beszállásolásba semmi szín alatt bele nem egyezhetik.

A Budapestre kinevezett francia és belga konzul kineveztetését tudató keresk. miniszteri rendelet a városi tanácsnak, kap. hivatalnak alkalmazás végett kiadott.

A Mazanec-féle ház egy részének kisajátítását a belügyminiszterium jóváhagyta: tudomásul vétetett, s a polgármester a további teendőkkkel megbízott.

Szeged szab. kir. város polgármesterének 1873. évről tett hivatalos jelentését nyomtatványban megküldi: tudomásul vétetett.

Csongrád megye bizottsági tagjainak névjegyzékét küldte meg: tudomásul vétetett.

Berényi Pál városi gyalogbiztos elleni fenytő ügyben kelt főtörvényszéki ítélet, mely szerint nevezett biztos hivatalos hatalommal visszaélés miatt egy havi börtönnel sújtatik — felolvastatván — a közgyűlés a felfüggesztett biztost állásától végleg olmozditotta, s helyette Horváth Lajost alkalmazta.

Biró Adám máriavárosi lakos, ki bejelentés nélküli nádazás miatt megbírságot, sőt, mivel magát három év után cserép vagy zindelleli tető-építkezésre nem kötelezte, háza tetején véghez vitt javítás lebontásával lett volna büntetendő, kérte a közgyűlést, hogy a rá rótt 20 frt. bírságot lefizeti, ellenben a közgyűlés a tanácsi végzés hatályon kívül tételével engedje meg, hogy háza teteje, melyet ő úgy sem birna megcsináltatni, maradjon mostani állapotában: a kérelem méltányosnak találtatván, utasított az építészeti bizottság elnöke, hogy e tárgyban véleményes jelentését a jövő havi közgyűlésre adja be, az ideig pedig a tanács végzése felfüggesztetett.

Almási Erzsébet Pásztor Istvánné építkezése iránt hozott tanácsi végzés ellen benyújtott fölebbezésével elutasított.

Farkas József és társai, a birtokaik melletti iegeltetéstől elúttatván, fölebbezési jogukkal éltek, kérésök azonban nem teljesített.

Paksi István építkezése iránti felfolyamodványának esete hasonló lévén Bagi Lajoséhoz: elutasított.

Gebei István tűzkárvalott segedelem iránti kérelme véleményes jelentés végett a kapitányi hivatalhoz utasított.

Schwarz Mór vásárhelypénz bérlő a betiltott vásárárt neki felajánlott 500 frt. kárpótlási összeget részére kiutalványoztatni kéri: utalványoztatott.

Ivic Mária Kéri Károlyné malomtelkét kisajátíttatni kéri: jelentés végett a kérvény az építészeti bizottsághoz utasított.

Lesi Lászlóné bába-oklevelét bemutatja: közönségesített.

Kovács Sándor bizottsági tag által a város közönségének felajánlott birtokcsere a gazdasági bizottság véleményéhez képest nem fogadtatott el.

Az izraelita hitközség iskolasegélyt kérő folyamodványára beérkezett pénzügyi osztály véleménye azon módosítással fogadtatott el, hogy folyamodó hitközség nem a róm. kath. egyház által élvezett 6000 frthoz arányított segélyben, mely 352 $\frac{1}{2}$ frtot tenne, hanem csak az iskolai alapban felesleg maradt 237 frt. kiutalványozásával lésszen segélyezendő.

A pusztaszeren felállítandó iskola iránt beérkezett jelentés elfogadtatott.

Az árvaszéki szabályok módosítására nézve beadott javaslat célszerűnek találtatván: elfogadtatott.

A Garaci testvérek kérvényére háztelkük megváltása iránt a közgyűlés polgármester urat a pénzügyi osztály elnökével együtt megbizta, hogy az illetőkkel ez ügyet alku útján egyenlitsék ki, s eljárásukról tegyenek jelentést.

Sároi Szabó János és Szalai Pálnak kérvénye a beérkezett hivatalos jelentés alapján a kérelem teljesítésével intéztetett el.

A reáliskolai helyiség tárgyában beérkezett hivatalos jelentés tárgyalásánál a közgyűlés akkép intézkedett, hogy a katonaságnak kívánsága szerint a Kis Pál-féle házat átalakíttatja s ezért tőlük cserébe az Órhalmi-féle házat reáliskola helyiségül még a jövő iskolai év kezdetére átveszi, mely ügynek kellő időben elintézése Szappanos István tanácsnok úrra bízott.

A légszesz világítás tárgyában beérkezett hivatalos jelentés szerint vállalkozó ismételve felszólítva lévén kötelezettségének teljesítésére, azonban helyette pesti ügynöke válaszolt, biztatván a várost, hogy ha nem is a szerződésileg kikötött időben, de kevés várakozás után bizonyára eleget tesz vállalkozó kötelezettségének: minthogy a szerződésileg kikötött határidő lejárt előtt a város vállalkozó ellen semmi törvényes lépést nem tehet, a jelentés tudomásul vétetett.

A földmivelés, ipar és kereskedelmi miniszter úr ő nagyméltósága egy rendeletben felhívja a város közönségét, mikép a lótenyésztés virágzó állapotban tartása attól feltételeztetvén, hogy a gazda közönség minél több alkalmas kancákkal bírjon, az országszerte érezhető pénzügyi szükség azonban nehogy gazda közönségünket oda kényszerítse, mikép magkancáiktól a netalán nekik felajánlandó előnyösnek látszó árakért megváljanak, saját körében oda hadd, hogy a hazai lótenyésztést ez irányban fenyegető veszély lehetőleg elháríttassék: a miniszteri felhívás értelmében a szükséges intézkedés megtétetett.

A peszér-ürbői határjárásról beadott hivatalos jelentés tudomásul vétetett.

Több szőlőbeli lakos folyamodványával lovaik legeltetése iránt elutasítottatott.

Dukai György úrnak az általa felkért csücskő föld átadatni határozottatott, értéke iránt azonban szakértő becslés rendeltetett el.

Kudar Antal úr kitáblázási engedélyt kérő folyamodványára a kérvény értelmében intéztetett el.

A kaszinó helyiség az egyletnek évi 700 frt. hasznobér mellett újabban 10 évre átadatott.

Posta Pál tiszteletbeli baromorvosnak Nyiri úr eltávoztása után egy havi működéséért 50 frt. kiutalványoztatott.

A városi lovasrendőrök lovaik számára szükségelendő takarmány könnyebb beszerezhetése céljából ideiglenesen 5 frt. havi pótlékban részesítettnek.

Farkas Márton cigány tizedes fizetése havonként 3 frt. pótlékkal javítottatott.

Basztoria József bejelenti, hogy a selyemtenyésztéssel felhagy — annál fogva az epereskerti eperfalevelekre ez idén már nem lesz szüksége — kéri azért, hogy a kórházépületknél általa eddig az eperfalevelekért teljesített kéményseprői munkák alól mentessék fel: tudomásul vétetett.

Végül a foglalások visszaalkalmazására nézve a jogügyi bizottság véleménye elfogadtatott s ezzel a gyűlés véget ért.

„Építkezési szabályok“ tervezete

(Folytatás.)

II. Rész. Építkezés.

A 8. §. „Építkezési anyagok“ maradhat, valamint a 9. §. „A falak mélységéről és vastagságáról“, de ezen szakaszból kihagyandó „Itt megjegyeztetik sat. lefaragtatni köteles“ szóig, mert a szomszéd háztulajdonos változván, ezen rész sok kellemetlenségre és patvarokodásra szolgálhatna alkalmul.

A 10. §. „Kiugrások vagy szökellekek“ ről, és 11. §. „Erkélyek“ ről maradnak, úgy szinte a 12. §. „Útcai ereszek“ ről is, — de csak a főutcákon.

A 13. §. „Járdákról, s útcai ablakokról“ nem maradhat meg, és pedig nem,

mert először két nagyon különböző dologról rendelkezik egy szakaszban, és továbbá nem, mert a járdák minőségére és szélességére külön szabályok alkotandók.

Az útcai ablakok magassága pedig nem függhet az utcák osztályozásától, sem szélességétől, hanem igenis az emelendő épület magasságától, melylyel az ablakoknak összhangban (helyes arányban) kell lenniök.

A 14. §. „Tűzfalakról“ maradhat azon módosítással, hogy ezen szabály nemcsak a féltetőkre, hanem általában minden tűzfalra értendő és alkalmazandó; továbbá e §-hoz toldandó, hogy „a szomszéd tetőzeténél mindig magasabbra építendő, mert különben a célnak meg nem felel.

A 15. §. „A boltozatok vastagságáról“ marad, valamint a 17. §. „Tartófalazatok“ maradhatna, de fölösleges, mert városunkban — a hol a fa, és különösen a keményfa oly drága — nincs szokásban.

A 17. §. „Főlepek vagy menyezetek“ érthetetlen és zavart, mivel az építendő nemcsak az emeletes, de a földszinti épületnél is szabadon választhatja a menyezetek gerendázatait; valamint annak sincs értelme, hogy „de azon esetben, ha a fölep nem boltozott, köteles“ sat., azért ez helyesen így kell hogy legyen: „de ott, hol a földszinti helyiségek nem boltozottak, köteles“ sat., szóval e §. így alakítandó: „Az építendő tulajdonos a menyezetek gerendázatait tetszése szerint választhatja, de ott, hol a földszinti helyiségek nem boltozottak, köteles a tulajdonos a legfelső emelet menyezetét tömören, azaz vagy csapos gerendákkal, vagy vassínere alkalmazott boltozatokkal ellátni.“

Továbbá a hordképességről szóló rész maradhat, de hogy itt is örökös kétely és vita ne fejlődhessek, a fák vastagságát meg kell határozni, p. o. 18' mely épületeknél 8", keskenyebb épületeknél 7" gerendák lennének alkalmazandók.

A 18. §. „Földélszékéről“ marad, de e szakasz végén megemlítendő lenne, hogy: „A földélpárkányok csak tűzmentes anyagból készíthetők, annál is inkább, mert ezt nálunk gyakran deszkából csinálják.

A 19. §. „Bejárások, lépcsők, folyosók“ maradhat azon módosítással, hogy az útcai bejárás minimuma 6' lenne, mert senki sem kényszeríthető arra, hogy udvarára kocsit bejárást csináltasson még akkor is, ha arra szüksége nincs.

A 20. §. „Kéményekről“ marad, azonban az első kikezdés elmarad, mint szükségtelen, mert a mai korban, és midőn az építkezési tervet is be kell mutatni, fölösleges a fakéményekről tiltó szabályt alkotni; a szakasz végén pedig meg kell említeni, hogy „a kémények tisztítására a padlásra ajtót alkalmazni nem szabad.“

A 21. §. „Az épület padlózata“ marad azon módosítással, hogy „a hatóságilag megállapítandó“ helyett „a befejezett lejt mérés alapján megállapított“ teendő.

A 22. §. „A szobák magassága“ meghatározása nem a hatóság törekedésére bízandó, hanem szabályul kimondani, hogy „legalább 5 □ öl területűek és 9—13' magasak legyenek.“

A 23. §. „Pince- és padlás-lakások“, a mi alacsony és vizenyes fekvésű városunkban egyáltalában pince-szobák, úgy padlás-lakások sem engedhetők meg, azért a 23. §. így lenne: „Pince- és padlás-szobák új építkezésnél meg nem engedtetnek.“

A 24. §. „Egész és féltetőkről“ marad, de e szabály alól kivétnék azon eset, midőn mindkét telek egy tulajdonosé, és e szakasz a „kijavítása megengedett“ szavaknál végződnek, a többi mint fölösleges és szükségtelen magyarázat kimarad.

25. §. „A szomszéd vonalára építés“ marad, de a szakasz kezdete szabatosabban körülírandó, p. o. „Mindenki saját telkén az építkezési szabályok korlátai közt szabadon építhet, de a szomszéd sat.“

26. §. „Új tetők anyaga“ e szakasznak a 24. §. után kell következni. E szakasznál határozottan kimondani szükséges, hogy új épületek csak tűzmentes anyaggal fődendők, a régi nádas tetők helyett a zsindeley tető is megengedhető, a deszka tető pedig még a mellék- és kisebb épületeken sem engedtetik meg.

Az egész szakasz így lenne:
„Új épületek csupán tűzmentes anyaggal fődendők, régi és gyenge falú épületeknek zsindeleyel fődése megengedett.“

27. §. „Fészerek“ maradhat, de a zsindeley tető itt sem lenne megengedhető.

28. §. „Istállók, ólak, árnyékszékek sat.“, e szakaszban a ganj- és szemétdombról mint nem épületekről nem lehet szó, azok a rend-

őrség körébe tartozó dolgok; valamint a büntetés sem ide tartozik, ugyanazért e szakasz így lenne: „A városban a telkek útcai vonalán istállókat, ólakat, árnyékszékeket, vagy rondasággal járó bármi üzlethez tartozó épületeket, műhelyeket építeni tilos.“

Ezen kívül még azok tisztán tartása és szelöléséről is gondoskodni szükséges lenne.

(Folytatása következik.)

Válasz ama betevőnek.

A kecskeméti kereskedelmi ipar-hitelintézet és népbank igazgatósága e lapok szerkesztőségéhez intézett nyilatkozatából kiindulva, „Ama betevő“ hosszas elmélkedés után most már nekem ad jól kidolgozott kérdéseket és ezekre nyílt és egyenes válaszomat elvárja — legyen tehát az ő akarata szerént.

Az első kérdésre mint üzleti szakférfi azt felelem, hogy minden intézetnek szabadságában áll üzletének egyes ágait, az érdeklettek hozzájárulással beszüntetni, vagy módosítani, a „Népbank“ csak módosítást eszközölt, mely módosítás érdekeiben sem az egyik, sem a másik felet nem sérti; erről könnyen meggyőződhet mindenki, ha fáradságot vesz magának egy kissé számolni, és csak egy példát mondok:

A második üzletét elteltével a kötelezett takarékbetétek 10%-től osztlékban részesültek azon tőke után, melyet az 1-ső évben betettek, a harmadik év elteltével a kötelezett takarékbetétek címén osztlék alá eső tőke meghaladja a kétszeresét annak, mely a második üzletét végével osztozott, tehát az intézet tiszta nyereseményének hasonlóul meg kellene haladni a múlt évnek kétszeresét, ha azt akarnók, hogy a kötelezett takarékbetétek ismét 10% osztlékban részesüljenek, a negyedik évben a háromszorosát, az ötödikben a négyszeresét és így tovább a lehetetlenségben, s ebből látható, hogy a kötelezett takarékbetétek osztlékát illetőleg az arány fordított, vagyis minél nagyobb a tőke, annál kisebb a haszon, s így pár év múlva beáll azon körülmény, hogy azon összeg, melyet az intézet a kötelezett takarékbetétekre kamat és osztlék címén fizet, nem üti meg azt a kamatlábat, melyet a bank közönséges takarékpénztári betétek után fizet, melyekről a felek tetszésük szerint intézkedhetnek, és ha ilyen kilátások mellett az intézet módosításokról gondoskodik, s mindazokra nézve, a kikre teher, megszünteti a kötelezettséget, ez esetben nem követ el érdek-sértést.

Hogy az intézet csak sejtteni engedi intézkedését a nemrésztvevő kötelezett takarékbetevőkkel, ez nem áll, hiszen minden ilyen betevőt megkérdeztet saját helyiségében szándékáról, és a választást szabad tetszésére bizza, s hogy miként fogadtatik a szóban forgó intézkedés az érdeklettek által, tanúságot tesz arról azon körülmény, hogy a mult üzletét befejezte óta alig akadt nehány a betevők közül, a ki örömmel ne értesült volna a történetéről, s betételeit beszüntetni kész ne lett volna. Kiindulva tehát abból, hogy a mit az aránytalanul nagyobb rész pártol, általában a leghelyesebb szokott lenni, én azt mondom, hogy az intézet eljárása nagyon helyes volt, és ha áldozatról lehet beszélni ezen irányban, előbb hozta ezt az intézet, mint a maradni akaró kötelezett takarékbetevők, a kiknek ezen intézkedés csak előnyére válhat.

A második kérdésre mint lovagias ember, mert mint ilyen hivattam fel a válasza, azt felelem: hogy ha ön mást nem tett volna, mint sértve vélt jogait védve igyekezett volna az igazgatóság eljárását általános discussio tárgyává tenni, az esetben az igazgatóság kötelességének ismerte volna önnel illedelmesen szóban állni, de ön tovább ment, ön tudja miért, és mert ön annyira ment, én nem mondhatok mást, mint, hogy az igazgatóság válasza nagyon szelid volt.

A harmadik kérdésre végre úgy is mint üzleti, úgy is mint lovagias ember azt felelem, hogy minden igazgatóságnak, mely önértettel és becsületesen jár el hivatalában, jogában van olyan emberrel szemben, a ki felszólalásában az önéhez hasonló kifejezésekre vetemedik annyit mondani, mint a menyit mondatott a nélkül, hogy saját tekintélyét megsérténé.

A mi vegre nyilatkozatának ama részét illeti, hol kiválóan az igazgatót figyelmezteti arra, hogy az intézet clienseivel a tisztelet hangján szólni köteles, efféle figyelmeztetésre okot nem adtam, s legyen meggyőződve, hogy sem a tisztelet hangját, sem a szerénységet öntől eltanulni nem ohajtom. *)

A kecskeméti kereskedelmi ipar-hitelintézet és népbank igazgatója.

*) A kérdéses ügyet a négy szóváltásból közönségünk — melynek érdekében adunk lapunkban azoknak helyet — jóformán megismerhette; ugyanazért, és minthogy a vita kezd a személyeskedés terére átsapni, azt lapunkban befejeztetnek tekintjük. Szorosán tárgyilagossá, felvilágosító közlemény elől azonban nem zárjuk el lapunkat. Szerk.

Különböző gazdasági rendszerek.*)

Ha az emberiném történelmi korszakának kezdetéig visszapillantunk, s attól kezdve egész a jelen korig azon eszközöket vizsgáljuk, melyeknek segítségével mindenki e mulandó földi jólétet emelni és biztosítani igyekezett: a földművelés nehéz, de nemes eszközt, mint azon eszközök egyik legfontosabbikát már feltaláljuk.

A földművelési ipar az, mely az államok fejlődésében nemesítő hatását soha sem tagadta meg; a történelem is eléggé bizonyítja azt, hogy a földművelés iránt való hajlam és szeretet felébredése minden népnek művelődési történetében a forduló pontot képezte. Egyetlen iparnem sincs e tekintetben, mely fontosságra a földművelési iparral kiállhatná a versenyt; ez az, mely az egyesek, családok és államok fejlődésének biztos és tartós erőt kölcsönöz; ebben rejlik minden más iparnak csirája, ez képezte és képezi alapját minden anyagi előhaladásnak és általában az emberi nem művelődése békés tovább fejlődésének. — Hogyha a mondottak általánosságban állanak, mennyivel inkább állanak ezek hazánkra nézve; hol inkább mint bármely más országban a földművelés felvirágzásától tételiztetik fel az ipar és kereskedelem kifejlődése, államunk létele és fenmaradásunk biztosítása.

A földművelésnek is mint mindennek kezdetének kellett lenni és fokozatosan fejlődni, még azon színvonalat elérte, melyen az ma áll. Lássuk tehát röviden, miként vehette az kezdetét és mily eszközök által érte el jelenlegi fejlettségét?

Hogy az első emberek táplálékukat általunk ismeretlen hosszú időnkig a vadászat, halászat és részben a természet által önkényűt nyújtott növényi terményekből nyerték: azt eléggé bizonyítja azon tény, hogy még ma nap is vannak népek, melyek kizárólag azok egyikét vagy másikat, avagy a körülményekhez képest mind a három természet adományát veszik igénybe létük fentartására. Később azonban hosszú idő elteltével, midőn az emberiném mind nagyobb és nagyobb mérvben elszaporodott, a vad állomány epen oly mérvben fogyott elannyira, hogy már egyetlen vadásznak saját élme megszerzésére oly nagy területre lett volna szüksége, melyet bejárni is képtelen volt, de akkora terület epen az elszaporodás miatt számára nem is juthatott. Azonban az élethez való ragaszkodás, — melynek fentartásáért a legalsóbb szervezettől lénytől fel a legkövetkezőbbig az emberig folytonosan küzd, — az embert arra vezérelte, hogy a táplálék szolgáltatására legalkalmasabbnak látszó állatokat megszelídítse és azokat nyájokban legeltesse, a mi reá nézve minden esetre sokkal kényelmesebb foglalkozás volt, mint a fáradságos vadászat. Így keletkeztek a nomád vagy pásztor népek.

Ismét hosszú időnek kelle elmúlnia, míg a megszelídített és nyájokban őrzött állatok túlságosan elszaporodván, a közeli legelő terek nem voltak elegendők a nagyszámú nyájak táplálására, minek következtében alkalmas legelők felkeresése végett messze földekre nagy vándorlásokat kellett tenni és e miatt végre a pásztorkodás is terhéssé kezdett válni, a midőn az emberek a táplálkozásukra alkalmas növényeket elkezdék kikutatni és az által szaporítani, hogy magvaikat a földbe vetették. Az emberek ezen eljárása a földművelés alapkövének letételét képezte, de egyszersmind a polgárisulás és művelődésnek is alapjául szolgált, mert ez csak akkor vehette kezdetét, mikor a népek felhagyva vándor életmódjukkal egy helyen allandó lakást választva községeket alapítottak.

Hogy a földművelés voltaképpen mikor vehette kezdetét, azt még csak megközelítőleg sem vagyunk képesek megmondani, de hogy Egyiptom is egyike volt a földművelés bölcsőjének, azt az ott tett kutatások által napfényre hozott történelmi emlékeken látható különféle jelek és ábrázolatok sejtünk engedik.

A földnek megmunkálása kezdetben nagyon egyszerűen és egyszerű eszközökkel történt, mindössze is abból állott, hogy egy hegyes ásonemű, vagy horogszerűleg meggörbített fával, mely utóbbi előbb rabszolgák, később állatok húztak, a föld felkarcoltatott, s a támadt barázdák és mélyedésekbe a mag beleszóratott. Az ilyen kezdetleges földművelési eszközök és eljárások hosszú időnkig megfeleltek a kívánalmaknak, mert oly lassan tökéletesedtek azok, hogy évezredek kellettek hozzá, míg a mai tökélyt elérhették.

A földművelés keletkezésétől fogva igen hosszú ideig megmaradt kezdetleges állapotában, nem volt az egyéb évezredig egyszerű kézműnél, gyakorolva azt üzök által minden rendszer nélkül, a mi magyarázatát főleg a következőkben leli. Először, mert a művelés alá vett anyaföldben meg volt az ő termő erő, mely ha egy helyen a termések csökkenésében kezdett nyilvánulni, fogták fel a még

parlagon hevert részt, mert volt ilyen elég; másodszor, mert a földműveléssel való foglalkozás, mivel az a legutolsó mesterségnek, s egyszersmind lealacsonyítónak tartatott, csak a rabszolgák és zsellérek voltak hivatva foglalkozni, minek következtében gyors haladás és tökéletesítésről szó sem lehetett; végre harmadszor, mert a természettudományok is, melyek a mezőiparnak alapját képezik, még csak a jelen században fejlődtek oda, hol azok a mai nap állanak.

Az ilyen állapot azonban nem tartott és nem is tarthatott örökké, mert midőn a művelődésben haladottabb államokban a népek folyton szaporodása által a mindég nagyobb mennyiségben szükségelt táplálék előállítására végett, minden művelhető földterület már eke alá kerülve, a folytonos egyoldalú termelés következtében a talaj ő termőerejének csökkenése, s részben egész terméketlenül válása a gabona termések évről-évre való kevesedésében mindinkább és inkább kezdett nyilvánulni, a mi a gondolkozóbbakat aggodalomba ejtette s egyszersmind arra ösztönözte, hogy a felmerült baj orvoslására módokról és eszközökről gondoskodjanak. Ilyen előzmények után jöttek létre a különféle földművelési rendszerek, melyeknek lényegesebbjei a következők:

a) A háromnyomásos rendszer.

Az első földművelési rendszer, melyet annak nevezhetünk, a háromnyomásos volt, mely a 18-ik században keletkezett, s mely sajnos, hogy hazánkban még ma is ugyiszólván általánosságban fenáll, holott más cultur államokban ezt csak névleg ismerik. De lássuk ezen rendszernek — habár az általánosságban ismeretes is — lényegét, előnyeit és hátrányait.

Ezen rendszernek lényege abban áll, hogy a gazdaság három részre osztatik, s ebből két rész fele őszi, fele tavaszi gabonával bevettetik; a harmadik rész pedig ugarnak hagyatik, s így mint neve is mutatja marhahajrás- vagyis nyomásnak marad.

A háromnyomású gazdasági rendszer vetésforgása tehát következő volna: 1. év ugar, 2. őszi, 3. tavaszi, tehát $\frac{2}{3}$ a szántóföldeknek rendszeren gabnát terem; miért is e vetésforgás tetemes rét, vagy tetemes trágyavétel nélkül csak a talaj kimerülését vonhatja maga után. Ezen rendszer később akként javított — természetesen csak ott, a hol — hogy mindenik rész két-két szakaszra lett osztva, s így a háromnyomásból lett 6 szakaszos gazdálkodás, körülbelül következő vetésforgással: 1. év ugar trágyázva, 2. búza, 3. árpa, 4. ugar trágya nélkül, 5. rozs, 6. zab; ezen esetben ugyan kevesebb trágyatermelés mellett is a két első termés inkább van biztosítva, mint az előbbinél, míg a két utolsó a lehető legjobb ugar művelés által lett volna biztosítandó. A hatszakaszos gazdálkodásból létrejött aztán a javított háromnyomású rendszernek egy előnyösebb neme, melyen a különféle talajokhoz képest következő vetésforgások alkalmaztatnak: kötöttebb talajon, de a hol a lóher nem sikerül, 1. év ugar trágyázva, 2. repce, 3. búza, 4. hüvelyes $\frac{1}{2}$ trágyába, 5. búza, 6. árpa vagy zab; vagy 1. ugar trágyázva, 2. búza, 3. répa vagy kukorica, 4. zöld takarmány trágyázva, 5. búza, 6. árpa vagy zab; s hol a lóher sikerül: 1. ugar trágyázva, 2. őszi, 3. tavaszi, 4. lóher, 5. lóher, 6. őszi. Ez volna lényege az egyszerű és javított háromnyomású rendszernek, de lássuk előnyeit és hátrányait.

Ezen rendszernek előnye az azt megelőzőt rendszeretlen gazdálkodás felett az, hogy ennél a földterületnek $\frac{1}{3}$ -a már nem vettetett be minden évben, hanem ugarnak hagyatott, s így habár meg nem lehetett is trágyázni, az évenként két vagy háromszori szántás által a talajban levő nyers tápanyagoknak egy része oldhatóvá lett, s így legalább az ugarba vetett első termény sikerülésére több kilátása lehetett a gazdának mintha földje folytonosan bevettetett volna; sőt ha még egy kevéssé meg is lett trágyázva az ugar, akkor a második termése is inkább volt biztosítva. Még sokkal kedvezőbb az egyszerű háromnyomású rendszerből való átmenet a javítottba, melynél a nagyobb trágyatermelés a vetett takarmány által lehetővé van téve, s így a gabnaneműek jobban sikerülése is inkább van biztosítva.

Hogy ezen rendszernek sok hátrányai is vannak, azt a tapasztalat eléggé megmutatta, s hogy mindenki meggyőződhesék erről, elégnek tartom csak egypárt felemlíteni.

A hátrányok közül első helyen áll minden esetre az, hogy a földterületnek ugarban tartott $\frac{1}{3}$ része epen semmi jövedelmet nem hozott birtokosának, sőt annak többszöri megszántása tetemes költséget okozott. Másodszor mert ezen rendszer mellett, különösen hol a gazdasághoz rét nem tartozott, elegendő mesterséges takarmány sem volt természetű, minek következtében az állattenyésztés a földművelésnek ezen legfőbb tényezője nem hogy fejlődött volna, de sőt inkább hanyatlott, mert az érintett

körülménynél fogva az a gazdaság terhének tekintett, s azon néhány darab állat is, melynek tartására szükség volt, nyáron nagyobb részt az ugaron legelésre, télen pedig szalma és polyován tengődésre volt utalva. Harmadik hátránya volt ezen rendszernek az, hogy a folytonos gabnatermelés által a föld mind jobban és jobban kiszorított, minek folytán a termések évről-évre csökkentek, s hogy a föld annyira elgazosodott, miszerint a gabnának egyrésze tisztán gyommagvakból állott és annak kitisztítása — ha ugyan kitisztított — tetemes költséget igényelt.

A háromnyomásos rendszernek itt említett hátrányai is úgy hiszem elegendők arra, hogy bármely gazdát ezen rendszernek gyakorlatától visszattartsan, vagy ha gyakorlatában van, azt minél előbb jöbbsel cserélje fel.

(Folytatása következik.)

Meghívás.

A helybeli „Nőegylet“ tagjai tisztelettel felhivatnak, hogy folyó évi május hó 31-kén délután pont 3 órakor, a reform. főiskola első emeleti nagy teremében tartandó évi rendes közgyűlésre megjelenni sziveskedjenek.

A közgyűlés tárgyai: az egyleti alapszabályok 19. §-a alatt körülírt ügyek feletti intézkedés, — de különösen igazg. választmány választása; mely alkalomra felhivatnak az egylet tagjai, hogy a rendelkezésükre bocsátott névsor alapján 40 választmányi tag megválasztására vonatkozó szavazati jegyeiket benyújtani sziveskedjenek.

Kecskemét, 1874. május 10.

Az igazg. választmány nevében

Horváth Döméné,
egyleti elnök.

HELYBELI ÚJDONSÁGOK.

✓ **A „Kecskeméti gazdasági egylet“** által május 25-én a kaszinó terében megtartott felolvasást meglehetősen számú közönség érdeklődéssel hallgatta meg. Kívánatos lett volna azonban, hogy a kiválóan gazda közönség nagyobb számmal jelent volna meg; azok kedvéért tehát, kik a felolvasáson jelen nem lehettek, mindkét felolvasott értekezést lapunkban közölni fogjuk.

✓ **A földművelési miniszterium** részére kísérletül a város által felajánlott 2 hold szikes talajú föld megvizsgálása es kijelölés végett kiküldött mérnök Meiszner Ernő úr megérkezett, és megkezdte vizsgálódásait.

✓ **Halálozások.** Tornyai Pál h.-m.-vásárhelyi kir. alügyész hosszas szenvedés után 40 éves korában meghalt. Az elhunyt félig városunk fia volt, ki a 60-as években itt hosszabb ideig hivataloskodott, és itt nősült — a korán elhunyt kedves és szeretetreméltó Deák Irma k. a. vevén nőül — általánosan kedvelt fiatal ember volt. Az atletai testalkatú élte legszebb korában levőt egy erős meghülésből származott mellbaja egy év alatt sirba vitte. Nyugodjék békében! Örök nyugvó helyére városunkból is sokak baráti részvéte kíséri. — **Nt. Gyöngyös István**, a helybeli kegyesrendi tarsház tagja, és a római kath. főgymnasium tanára meghalt. Már az utolsó tanév folytán kényeszerült növekedő mellbaja miatt elhagyni tanszékét; a szünnapokat, valamint a folyó évet Majsán szülői házában tölté. Szülői állítása szerint lelke mindig Kecskeméten volt, annyira, hogy a tavasz beálltával idejövételét tervezte. Azonban a múlt husvéti ünnepek óta mindig rosszabbra forduló betegsége folyó hó 26-án reggeli 5 órakor véget vett életének. Szerető szülői ápoló karjai között lehelé ki rövid, de munkás életét. Ki vele közelbről érintkezett, lehetetlen volt annak meg nem kedvelni a boldogulat, innen azon ragaszkodás, melylyel tanítványai iránta viseltek, innen azon benső szeretet, melylyel tanártársai átkarolták. Ő egyike vala azon szerencséseknél, kik gondolkodásuk és érzületük között a helyes egyensúlyt képesek létesíteni, innen azon jótékonyan derült lelkelet, mely tanításainak fűszere volt, mely neki egyszersmind élete utolsó pillanatáig nem hagyván el őt, hosszas betegségében némi enyhülést nyújtott. Ő egyike vala azoknak, kik a választott pályán örhetlenül előre haladnak, miért is a kegyesrend benne buzgó tagot, a közös haza lelkes tanárt, az ifjúság pedig egy hivatott vezért vesztett. Meghalt élete 29-dik évében. Legyenek könnyűek hantjai!

— **A „Kecskeméti természettudományi társulat“** hétfőn, május 25-én tartá meg szervező közgyűlését. Elnöknek megválasztott: főt. dr. Polák Ede, a róm. kath. főgymnasium igazgatója; titkárnak: Szakács István reform. lyceumi tanár; pénztárnoknak: Katona Zsigmond gyógyszerész urak. — A társulat három szakosztályra oszlik: a mennyiség-tervezettani, a termé-

*) Felolvasott Máté Sándor gazd. isk. igazgató úr által május 24-én a „Kecskeméti gazdasági egylet“ választmányára részéről rendezett gazdasági felolvasás alkalmával.
Szerk.

szetrajz-mezőgazdasági és az orvosi tudományok szakosztályaira. Az első szakosztály elnökévé Paragh Gedeon reform. lyceumi tanár, választmányi tagokká: Csabai Imre és Páthy Károly keg. rendi főgymnasiunai tanár; a második szakosztály elnökévé: dr. Dékány Ráfael állami reáltanodai igazgató, választmányi tagokká: Máté Sándor gazdasági tanodai igazgató és Lád Károly keg. rendi főgymnasiunai tanár; a harmadik szakosztály elnökévé: dr. Horváth János orvos, választmányi tagokká: dr. Mádi Pál és dr. Schwarz László orvosok választattak meg. — Kívánjuk, hogy vidékünk ezen első, tisztán tudományos irányú társulata minél hamarabb áthaladva a kezdet, nehézségein, városunk és vidékünk értelmiségének díszére való virágzásra emelkedjék.

— **(Beküldetett.)** — Meghívás. — A kecskeméti „első téglagyár részvénytársulat“ t. c. részvény aláírói f. évi június hó 4-kén d. e. 10 órakor, az „Iparegylet“ helyiségében tartandó rendkívüli közgyűlésen minél teljes számban részt venni tisztelettel felhivatnak. — A közgyűlés tárgyai: — tekintettel a bekövetkezett mostoha viszonyokra — a kezdett vállalat életbeléptetésének elhalasztása, módosítása vagy abbahagyása feletti végleges intézkedés. — Kecskemét, 1874. május 17. *Az ideiglenes bizottság.*

KÜLÖNFÉLÉK.

✓ **Egy megváltó.** A kik pénzügyi helyzetünk ziláltsága miatt aggódnak, vagy a kik kétségbe estek a miatt, hogy „Kecskemét“ csoda financiérje Simon Lajos még Ghyczytől is megtagadta honmentő pénzügyi tervezetének közlését, tökéletesen megnyugodhatnak, mert újra akadt egy pénzügyi megváltó: a „Polgár“ 9-ik száma ugyanis ezt írja Teleszky István Nagy-Várad megválasztott képviselőjéről: „Most tehát elmondhatjuk ismét, hogy a balközéppárt egy újabb vezértaggal szaporodott, kinek alapos tanulmányai és széles körű tapasztalatai folytán épen a jelenkor igényeihez képest oly egyenre tettünk szert, ki képes lesz találni módokat is arra nézve, hogy a véginségben sinylődő haza annyi csapásai mellett is kedvezőbb anyagi helyzetet nyerhessen s időnként virágzóbb állapotra juthasson.“ Nem tudjuk mit szól Teleszky úr ez ügyetlen humbugra, hanem az ismét szót aligha köszöni meg, mert ezen gyanús szó

Györfy Gyula urat Nagy-Várad volt képviselőjét juttatja eszünkbe, ki szinte legjobban a pénzügyhöz értett és kinek az volt legkedvesebb foglalatossága.

✓ **Ugyancsak a „Polgár“** 10-ik számában pénzügyünk rendezetlenségéről vezércikkében, azon felfedezést teszi, „hogy igen sokan vannak a honpolgárok közül, kik vissza sohajtanak a Bachok és Schmerlingek korszaka után.“ Hiszen ez nem új dolog, ezt mi régen tudjuk és mondjuk; és e sohajtozó honpolgárok a lármás hühbő hazafiak soráiban találhatók fel. — De mit panaszkodik a „Polgár“, hiszen annál büszkébbek lehetnek, hogy a tönkre tett, koldúsbotra juttatott országot az ő képviselőjük menti meg.

* **Arató- és kaszáló-gép verseny** A vas megyei gazdasági egyesület arató- és kaszáló-gép versenyt rendezend f. évi július 2. és 3-án Sárvarott.

Tudósítás a kecskeméti hetivásárról

Péntek, 1874. május 30.

Tisztabúza	pozs. m.	6 frt.	—	krtól	7 frt.	—	krig.
Elegyesbúza	„	5 „	20 „	5 „	30 „	„	„
Rozs	„	4 „	40 „	4 „	80 „	„	„
Arpa	„	3 „	80 „	3 „	90 „	„	„
Zab	„	2 „	80 „	2 „	84 „	„	„
Köles	„	5 „	—	6 „	—	„	„
Kukoricza	„	4 „	60 „	4 „	80 „	„	„
Burgonya	„	3 „	—	3 „	80 „	„	„

Felelős szerkesztő: **Szücs Imre.**

NYILTTÉR.

(Beküldetett.)

Minden betegnek erőt és egészséget ad minden gyógyszer és koitekezés nélkül.

REVALESCIÈRE DU BARRY Londonból.

Már 26 év óta semmiféle betegség sem képes ezen kellemes egészségi tápszernek ellenállani, mely leküzd — felnőtteknél ép úgy mint gyermekeknél — gyógyszer és költség nélkül minden gyomor-, ideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, nyákhártya-, légzési, hólyag-, és vese-bajt, gümőkört, szédülést, légzési ne-

hézséget, köhögést, emésztetlenséget, dugulást, hasmenést, álmatlanságot, gyöngeséget, aranyeret, vizkört, hideglázt, főfájást, vértolulást, fülzúgást, melyéget és hányást még a terhesség állapotában is, diabetest, melancholiát, elsoványodást, csúzt, köszvényt, sápkört. — Kivonat 80,000 bizonyítványból oly gyógyesetek felett, melyek minden gyógyszerrel dacoltak s melyek közt bizonyítványok dr. Wurzer tanártól, dr. Angelstein egészségügyi tanácsostól, dr. Shorelandtól, dr. Campbelltól, dr. Dédé tanártól, dr. Uretől, Castlestuart grófnőtől, Brehan marquistól, Issenstein hercegtől, Mensdorff-Pouilly miniszterelnöktől és számos más magas állású egyénektől lelhető, s kívánalomra bérmentesen megküldetnek.

Rövidített kivonat a bizonyítványokból:

64,210. sz. Brehan marquis 7 évi máj-betegség, reszketegség, elsoványodás és hypochondriáról.

79,810. sz. Özv. Klemm asszonyság, Düsseldorf, évekig tartó főfájás és hányásról.

75,877. sz. Köller Flórián, cs. k. katonai gondnok Nagyvárad, tüdő- és légeső-hurut, szédülés és mellszorulásról.

75,970. sz. Teschner Gábor úr, a magasb nyilvános kereskedelmi tanintézet hallgatója Bécsben, a mellbaj és idegziláltság kétségbeejtő fokáról.

65,715. sz. Montlouis kisasszony, emésztetlenség, álmatlanság és elsoványodásról.

75,928. sz. Sigmó báró, kezei és lábainak 10 éven át tartott szélhűdtségéről, sat.

Táplálóból lévén a húsnál a Revalescieriére, felnőttek- és gyermekeknél arát orvosságokban 50 szeresen megtakarítja.

Bádogszelencékben fél font 1 frt 50 kr, 1 font 2 frt 50 kr, 2 font 4 frt 50 kr, 5 font 10 frt, 12 font 20 frt, 24 font 36 frt. — Revalescieriére-Biscuiták szelencékben 2 frt 50 kr, és 4 frt 50 kr-ával. — Revalescieriére Chocolatee por és tábla alakban 12 csészére 1 frt 50 kr, 24 csészére 2 frt 50 kr, 48 csészére 4 frt 50 kr; porok alakjában 120 csészére 10 frt, 288 csészére 20 frt, 576 csészére 36 frt. — Kapható **Barry du Barry et Comp.** cégnél **Bécsben Wallfisch-gasse 8. sz.** Pesten: Török József gyógyszerésznél; Temesváron: Quiriny Alajos gyógyszerésznél; Eszéken: Dávid Gyula gyógyszerésznél; Debrecenben: Mihalicz István gyógyszerésznél, valamint minden más városban jönevű gyógyszerészek és fűszerkereskedőknél; szétküldi továbbá a bécsi ház postai utalvány mellett bármely vidékre is.

H I R D E T É S E K.

Egy tökéletesen jó karban levő, a hírneves bécsi zongora-gyáros Streicher gyárából kikerült

ZONGORA,

térhiány végett, 180 o. é. frtért eladandó.

Bővebb értesítést Wesseli zongora-mester úr adand.

59 (3—3)

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására juttatni, miszerint végzett tanulmányaim után Szalk-Szent-Mártonban tizenkét éven által működtem, Kecskemétre tettem lakásom, hogy itt szülővárosomban a tanult s tapasztalt ismereteket a szenvedő emberiség érdekében érvéssitem.

Különösen a **szülészet és gyermekgyógyászat** terén ajánlom működésem a n. é. közönség becses figyelmébe.

Szegényeknek d. e. 7—8. és d. n. 2—3-ig ingyen. Kecskemét, 1874. május hó.

Zsivkovics Antal, gyakorló orvos.

Lakásom: *Kisvásári-útca 122. sz. öreg Firtling-féle házban.* 62 (3—2)

Amerikai disznózsir és szalonna

legjobb minőségben első kézből kapva **fagygyertya, csontzsir, olajsav, soda, kokos, olaj, gyanta** a legjobb minőségben s legjutányosabban kapható

Bachmayr Lipótnál

53 (8—3) Bécs. (Lipótváros.)

LUSTIG MARI,

ki a fodrászatot a legújabb divat szerint Budapestben kitanulta és több hónap óta itthon folytatta, szolgálatát jutalmas árért a t. közönségnek ajánlja.

Lakása: *Aradi-útca 147. sz. a. a Hemzőkút átellenében.* 57 (3—3)

ROSENBAUM J. és FIA

tisztelettel tudatják úgy a helybeli, valamint a vidéki t. c. közönséggel, miszerint **siremlék-raktárukat** nagyválasztékú

ÉRCKOPORSÓ-RAKTÁRRAL

bővítették. — Vidékieknek levél útján megkeresésre a siremlékek alakjáról rajz díjmentesen küldetik.

A t. c. közönség becses figyelmébe ajánlják magokat a fentnevezettek.

Raktár-helyiség: *Nagy-körösi-útca 14. sz. a. Hazay József-féle házban, Kecskeméten.*

56 (52—3)

KUNCZE A.

Buchholzban (Szászországban)

KOPORSÓ-DISZITMÉNY-

és feliratokhoz használandó

BÖRBETÜ-GYÁRÁT

ajánlja a t. c. közönség figyelmébe.

61 (3—2)

Felhívás.

Alul nevezett megbízott felhívja mindazokat, a kik a forgalomba bocsátott aláírási-iveken maguknak a esongrádi gőzmalomra részvényt biztosítottak, hogy a majdan tartandó alakuló közgyűlésen megjelenendő néhány megbízottnak saját kebelükből leendő megválasztása végett, a helybeli „Olvasókör“ helyiségén, f. hó 31-dikén, vasárnap délután 4 órakor mulhatlanul megjelenni méltóztassanak.

Van szerencsém egyúttal tudatni, hogy az eredeti aláírási-ivek Vajda István úr kereskedésében, Tóth László úr nyomdájában és nálam alább irotnál, a még vállalkozni akarók használatára folyvást ki vannak téve.

Kecskemét, 1874. máj. 28.

Csongrád város t. polgármesteri hivatala megbízásából

Palotás Gábor,

63 (1—1)

építész.